

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

(Майя НІКОЛАЄВА)

« _____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК. 35 Глобалістика та регіональна інтеграція

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 106 Географія

(код і назва спеціальності (тей))

Освітньо-професійна/наукова програма: Географічні основи

природокористування та регіонального і муніципального розвитку

(назва ОПП/ОНП)

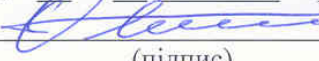
Робоча програма навчальної дисципліни «Глобалістика та регіональна інтеграція». Одеса: ОНУ, 2023. 13 с.

Розробники: Яворська В.В., д.г.н., професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Куделіна С.Б., старший викладач кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол № 1 від. " 30 " серпня 2023 р.

Завідувач кафедри (**Олександр ТОПЧИВ**)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП/ОНП «Географічні основи природокористування та регіонального і муніципального розвитку»

 (**Антоніна ШАШЕРО**)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного факультету

Протокол № 1 від. " 30 " серпня 2023 р.

Голова НМК (**Віталій СИЧ**)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол № ___ від. " ___ " 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол № ___ від. " ___ " 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

" Глобалістика та регіональна інтеграція "

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3,0 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>106 Географія</u> (код і назва) Спеціалізації: (назва) <u>Перший</u> <u>(бакалаврський)</u>	Нормативна (за вибором)	
		<i>Рік підготовки</i>	
		4-й	5-й
		<i>Семестр</i>	
		8-й	10-й
		<i>Лекції</i>	
		24 год.	12 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		18 год.	8 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		48 год.	70 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Глобалістика та регіональна інтеграція» є формування у здобувачів освіти розуміння багатовимірності, суперечливості та значущості глобалізації для вивчення, аналізу й прогнозування політичних процесів, розуміння напрямів і перспектив розвитку українського суспільства в умовах глобалізації.

Завдання дисципліни:

- формування професійних навичок та необхідних знань для ефективного виконання управлінських функцій;
- визначення сутності сучасного етапу розвитку людства та оцінки його ціннісної парадигми;
- виявлення основних факторів і тенденцій, які впливають на розвиток світу;
- розкриття сутності трансформаційних змін у глобальному середовищі;
- критичне оцінювання різноманітних підходів з проблем цивілізації;
- оволодіння аналітичними навичками характеристики вирішення сучасних глобальних проблем;
- вироблення теоретико-прогностичних уявлень про постглобалізаційний етап розвитку людства.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) **загальних (ЗК): ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння предметної діяльності. **ЗК4.** Здатність спілкуватися іноземною мовою. **ЗК5.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. **ЗК7.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) **спеціальні (фахові, предметні): СК7.** Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації. **СК9.** Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності. **СК11.** Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних процесах. **СК12.** Здатність здійснювати геопросторові дослідження природних і суспільних явищ для формування практичних цілей та рекомендацій щодо сталого розвитку територіальних громад, міст, урбанізованих ареалів та регіонів в Україні.

Програмні результати навчання (ПРН): Р01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук. **Р06.** Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі у галузі географічних наук. **Р09.** Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах. **Р12.** Використовувати отримані теоретичні знання та практичні навички та вміння для забезпечення системного підходу у вирішенні проблем природокористування, регіонального та муніципального розвитку.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

- предмет і об'єкт глобалістики, її сучасну методологію, загальний зміст і завдання;
- історію розвитку наукових досліджень глобальних проблем;
- зміст глобальних процесів і явищ;
- виявляти явища глобалізації у навколишньому середовищі і з'ясовувати їх позитивні та негативні наслідки;
- сутність екологічного імперативу, проблем глобальної екології;
- суть окремих «великих» та «малих» глобальних проблем людства, форми їх прояву в різних регіонах світу, причинно-наслідкові зв'язки між ними;
- сутність концепції сталого розвитку як стратегії розвитку людства на ХХІ ст., її економічний аспект;
- витоки, категорії, індикатори сталого розвитку.

вміти:

- аналізувати процеси глобалізації як історичного процесу, глобальні проблеми світу за територіальним принципом;
- виявляти прояви глобалізації в господарському житті;
- аналізувати різницю в рівнях та темпах вирішення глобальних проблем по регіонах світу;
- визначати сучасні загрози світовій безпеці;
- аналізувати проекти шляхів розв'язання глобальних проблем людства;
- виявляти взаємозв'язки глобальних проблем людства;
- вміти класифікувати глобальні проблеми людства за походженням, гостротою прояву у різних регіонах світу;
- вміти висловлювати судження про основні напрями вирішення глобальних проблем людства;
- пропонувати способи розв'язання глобальних проблем людства.

3. Зміст навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1. Визначення конфігурації сучасної глобалізації****Тема 1. Теоретичні основи становлення глобалістики та сучасний стан її розвитку.**

Поняття, об'єкт, предмет та принципи глобалістики. Основні теоретико-методологічні школи глобалістики. Становлення та розвиток глобалістики в Україні.

Глобалізація як історичне явище і феномен. Передумови формування глобалістики. Сучасні концепції та парадигми глобалістики і глобалізації економічного та соціального розвитку, їх еволюція. Теоретичні та методологічні проблеми сучасної глобалістики. Тенденції глобалізму і альтернатива вокалізму в сучасній світовій економіці та у процесах розвитку. Світовий розвиток і проблеми нової людини.

Тема 2. Глобалізація як процес розвитку людства.

Поняття та сутність глобалізації. Основні підходи до дослідження глобалізаційних процесів, їх сутність та характеристика. Тенденції глобалізації. Сутність та характеристика багатовимірності процесу глобальних змін. Україна в процесі глобальних трансформаційних змін і перетворень.

Тема 3. Політико-правові процеси глобальної трансформації.

Поняття, джерела та рушійні сили політичної глобалізації. Політична система суспільства в епоху глобальних трансформаційних змін. Новий зміст державного суверенітету в умовах глобалізації. Роль права в процесі глобальних перетворень. Особливості глобальних трансформаційних змін постсоціалістичних країн. Виникнення глобальної політики. Глобалізація мілітарної системи.

Тема 4. Економічна глобалізація як етап розвитку світового господарства

Економічна глобалізація як складова системних глобальних змін. Глобальна економічна трансформація і міжнародна економічна інтеграція. Глобальні економічні трансформації, оцінка міжнародних стратегій трансформації та розвитку. Глобальні трансформації і стратегії міжнародної економічної інтеграції. Проблеми глобальних системних трансформацій і міжнародної економічної безпеки. Інтеграція України в систему міжнародних економічних організацій як фактор розвитку міжнародної економічної інтеграції.

Поняття світового економічного простору та циклічність розвитку світового господарства. Фактори відмінності глобалізації й інтеграції. Поняття, сутність та характеристика парадигми розвитку світової економіки.

Тема 5. Демографічні, екологічні та гендерні виклики глобалізації.

Вплив глобалізації на динаміку і демографічну структуру світового населення. Міжнародна міграція: тенденції та форми прояву. Світова організація здоров'я. Проблеми екології у глобалізованому світі. Гендерний аспект глобалізації.

Змістовний модуль 2. Глобалізація в аспекті протиріч теорії і практики

Тема 6. Мультинаціональні корпорації і світове господарство.

МНК і світова виробнича мережа. Світова конкуренція і глобалізація організації бізнесу. Мережа глобального виробництва: галузеві порівняння. Сучасні зразки національного залучення до світової виробничої мережі. Глобалізація бізнесу: національні впливи. МНК і функціонування національної економіки.

Тема 7. Соціальні інститути в контексті глобалізаційного розвитку.

Концепція «глобального громадянського суспільства» як альтернатива сучасної глобалізації. Проблеми формування глобального громадянського суспільства. Проблеми становлення і трансформації громадянського суспільства в Україні. Наука і освіта як чинники глобального розвитку. Глобальний розвиток освіти. Еволюція інституту сім'ї в умовах глобалізації. Людина як об'єкт і суб'єкт глобальних змін.

Тема 8. Глобалізація інформаційних процесів.

Глобалізація засобів масової комунікації (ЗМК) та процес її осмислення. Вплив науково-технічних трансформацій на розвиток систем масової комунікації. Структурні трансформації медіа-індустрії. Політика міжнародних урядових організацій у галузі масової комунікації. Діяльність неурядових організацій у галузі масової комунікації. Проблеми входження України в європейський і світовий масово-комунікативний простір.

Тема 9. Глобальні проблеми сучасності.

Поняття, систематизація та класифікація глобальних проблем. Тенденції глобалізації. Доктринальне розуміння тенденцій глобалізації. Зростання соціально-економічної нерівності населення між бідними і багатими країнами – головна проблема сучасності.

Поняття та характеристика екологічних проблем. Демографічні проблеми сучасності.

Демографічна ситуація та демографічні тенденції в Україні. Проблеми енергетичного забезпечення глобального світу.

Тема 10. Глобальна деградація довкілля.

Глобалізація і довкілля. Форми глобалізації проблеми довкілля. Глобалізація проблеми довкілля у світлі історії. Глобальні проблеми, глобальні відповіді. Спільні блага і національне прилучення до глобальних екологічних проблем: планетарне потепління, стоншення озонового шару та забруднення морського середовища. Сучасна модель глобальних змін у довкіллі та їхні політичні наслідки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п	лаб	ср		л	п	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовний модуль 1. Визначення конфігурації сучасної глобалізації										
Тема 1. Теоретичні основи становлення глобалістики та сучасний стан її розвитку.	8	2			6	10	2			8
Тема 2. Глобалізація як процес розвитку людства.	8	2	2		4	10	1	1		8
Тема 3. Політико - правові процеси глобальної трансформації.	8	2	2		4	10	1	1		8
Тема 4. Економічна глобалізація як етап розвитку світового господарства.	10	4	2		4	10	1	1		8

Тема 5. Демографічні, екологічні та гендерні виклики глобалізації.	8	2	2		4	10	1	1		8
Разом за змістовим модулем 1	42	12	8		22	50	6	4		40
Змістовий модуль 2. Глобалізація в аспекті протиріч теорії і практики										
Тема 6. Мультинаціональні корпорації і світове господарство.	10	2	2		6	9	2	1		6
Тема 7. Соціальні інститути в контексті глобалізаційного розвитку.	8	2	2		4	8	1	1		6
Тема 8. Глобалізація інформаційних процесів.	10	2	2		6	7	1	-		6
Тема 9. Глобальні проблеми сучасності.	10	4	2		4	7	1	-		6
Тема 10. Глобальна деградація довкілля.	10	2	2		6	9	1	2		6
Разом за змістовим модулем 2	48	12	10		26	40	6	4		30
Усього годин	90	24	18		48	90	12	8		70

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Семінарське заняття 1. Глобалізація як процес розвитку людства.	2 / -
2	Тема 3. Семінарське заняття 2. Політико - правові процеси глобальної трансформації.	2 /
3	Тема 4. Семінарське заняття 3. Економічна глобалізація.	2 /
4	Тема 7. Семінарське заняття 4. Соціальні інститути та глобалізаційний розвиток.	2 /
5	Тема 8. Семінарське заняття 5. Глобалізація інформаційних процесів.	2 /
6	Тема 9. Семінарське заняття 6. Глобальні проблеми людства.	2 / 2
	Разом	12 / 2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 5. Практична робота 1. Динаміка і демографічна структура населення України.	2 / 2
2	Тема 6. Практична робота 2. Мультинаціональні корпорації.	2 / 2
3	Тема 10. Практична робота 3. Деградація довкілля України.	2 / 2
	Разом	6 / 6

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1	Опанування теми 1. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю.	6 / 8
2	Опанування теми 2. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	4 / 8
3	Опанування теми 3. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	4 / 8
4	Опанування теми 4. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	4 / 8
5	Опанування теми 5. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	4 / 8
6	Опанування теми 6. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	6 / 6
7	Опанування теми 7. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	4 / 6
8	Опанування теми 8. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	6 / 6
9	Опанування теми 9. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	4 / 6
10	Опанування теми 10. підготовка до лекцій, практичних занять, поточного та періодичного контролю, індивідуальні завдання (написання рефератів).	6 /
	Разом	48 / 30

Індивідуальні завдання

Вимоги до звітування.

Мета – самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Структура індивідуального завдання – (орієнтовна)

вступ – зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення; *теоретичне обґрунтування* – виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, на основі яких виконується завдання; *методи* – вказуються і коротко характеризуються методи роботи; *основні результати роботи та їх обговорення* – подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо; *висновки; список використаної літератури.*

Види індивідуального завдання – реферати з теми або вузької проблематики.

Форма контролю індивідуального (самостійного) завдання – перевірка реферату та обговорення на занятті. Питання з самостійної роботи виносяться на поточний та періодичний контроль.

Теми рефератів

1. Характеристика основних підходів дослідження глобалізаційних процесів.
2. Політична глобалізація і національний суверенітет.
3. Світові школи глобалістики.
4. Роль культури в процесі глобалізації.
5. Глокалізація як форма глобальних трансформацій.
6. Постглобалізаційний період розвитку цивілізації.
7. Проблеми та тенденції розвитку глобальної соціоєкосистеми.
8. Тероризм як глобальна проблема сучасності.

9. Характеристика процесу гібридизації культур.
10. Характеристика транснаціональних загроз і викликів.
11. Антиглобалізм (альтерглобалізм) як соціальне явище.
12. Альтернативні моделі сучасної глобалізації.
13. Глобалізація і енергетичні проблеми.
14. Освіта і наука в умовах глобалізації. Зміни умов у сфері освіти в Україні.
15. Глобалізація і національна безпека.
16. Глобалізація. Вестернізація. Американізація.
17. Правила глобалістики та їх характеристика.
18. Регіоналізація глобального світопростору та перспективи її становлення.
19. Глобальні проблеми як фактор посилення взаємозалежності світу.
20. Ноосферний етап розвитку глобальної соціоєкосистеми.

9. Методи навчання

Лекції (проблемні, лекції з аналізом конкретних ситуацій), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, обговорення проблемних ситуацій, ситуаційне навчання тощо. Ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), демонстрація, метод безпосереднього спостереження. Тренувальні вправи; практичні роботи; самостійного опрацювання нового матеріалу, в тому числі із використанням Інтернет - ресурсів.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль – це контроль за 1, 2, 3 ...18 темами тощо, періодичний – контроль за змістовим модулем (ЗМ).

Методи поточного/періодичного контролю: усне опитування, контрольні письмові роботи за змістовими модулями, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання захисту результатів лабораторних робіт, оцінювання доповідей.

Підсумковий контроль. Формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених завдань. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; з деяких питань не вистачає	правильно вирішує більшість практичних завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдання.

	достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, при цьому допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	використовує знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішує половину завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішує окремі завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом.	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для поточного та періодичного контролю

1. Поняття, предмет та об'єкт глобалістики.
2. Поняття та сутність глобалізації.
3. Глобальні проблеми. Види та систематизація глобальних проблем.
4. Характерні ознаки глобалізації та їх характеристика.
5. Сутність глобалізації. Політична глобалізація.
6. Сутність глобалізації. Економічна глобалізація.
7. Передумови формування глобалістики.
8. Теоретичні основи глобалістики.
9. Системно-синергетичний підхід дослідження глобалізаційних проблем.
10. Мета глобалістики як науки.
11. Системність та багатовимірність глобалізації.
12. Глобальна інтеграція як сучасна форма взаємодії наук.
13. Глобалізація як суперечлива єдність організації і самоорганізації.
14. Перспективи сучасної цивілізації в умовах глобалізації.
15. Лінійно-прогресистська методологія аналізу глобалізаційних трансформацій.
16. Методологічні прогнози динаміки глобалізації.
17. Поняття та сутність глобалізму.
18. Основні підходи дослідження глобалізаційних процесів та їх характеристика.
19. Політична глобалізація і національний суверенітет.
20. Світові школи глобалістики та їх концептуальні позиції.
21. Теоретико-методологічні позиції гіперглобалістів.
22. Теоретико-методологічні позиції скептиків.

23. Теоретико-методологічні позиції трансформаціоністів.
24. Методологічні позиції вітчизняних учених у дослідженні глобалізаційних процесів.
25. Культурологічний та цивілізаційний підходи до дослідження глобалізаційних процесів.
26. Роль культури в процесі глобалізації.
27. Тенденції глобалізації.
28. Універсальний характер глобальних трансформаційних змін.
29. Глокалізація як форма глобальних трансформацій.
30. Інформаційне суспільство. Проблеми і ризики інформаційної епохи.
31. Глобалізація, глобальні проблеми, глобалістика.
32. Етапи глобалізації. Постглобалізаційний період розвитку цивілізації.
33. Види, сутність, характеристика глобальних проблеми.
34. Глобальне прогнозування. Види та значення глобального прогнозування.
35. Проблеми та тенденції розвитку глобальної соціоєкосистеми.
36. Демографічні тенденції сучасності. Демографічна ситуація в Україні.
37. Характеристика процесу гібридизації культур. Діалог культур.
38. Тероризм як глобальна проблема сучасності. Правова основа боротьби з міжнародним тероризмом.
39. Держава в процесі глобальних трансформаційних змін.
40. Глобальне громадянське суспільство та його ознаки.
41. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.
42. Трансформація права в умовах глобалізації. Тенденції трансформації права.
43. Характер транснаціональних загроз і викликів. Транснаціональна злочинність. Кіберзлочинність.
44. Політичні партії в умовах глобальних трансформаційних змін. Політичні партії в Україні.
45. Людина в умовах глобальних трансформацій сучасності. Самоідентифікація соціуму.
46. Трансформація інституту сім'ї в умовах глобалізації.
47. Глобалізація культури і культура глобалізації.
48. Глобалізація і фрагментація. Співвідношення глобального і локального.
49. Демократія в умовах глобалізації. Характеристика концепцій демократичного розвитку.
50. Антиглобалізм (альтерглобалізм) як соціальне явище. Сили та учасники антиглобалістського руху.
51. Суверенітет держав та особливості формування нового світоустрою.
52. Альтернативні моделі сучасної глобалізації. Глобалізація з «людським обличчям».
53. Нація в умовах ідентифікації глобального світу. Національна держава. Національна мова.
54. Соціально-економічна нерівність в умовах глобального розвитку. Соціалізація глобалізації.
55. Глобалізація і енергетичні проблеми. Енергосфера як фактор людського розвитку.
56. Масова культура і контркультура в умовах глобалізації. Культурна політика та її значення.
57. Суперечливість як ознака глобалізаційного розвитку.
58. Освіта і наука в умовах глобалізації. Зміни умов у сфері освіти в Україні.
59. Сучасна політична глобалізація. Джерела та рушійні сили сучасної політичної глобалізації.
60. Глобалізація і національна безпека. Забезпечення безпеки процесу глобалізації.
61. Сталий розвиток. Глобалізація і перехід до сталого розвитку.
62. Поняття, зміст та характеристика сталого розвитку в сучасних умовах.
63. Глобальне управління в системі парадигми цивілізаційного розвитку. Проблеми формування системи глобального управління.

64. Показник ВВП на душу населення як індикатор соціально-економічної нерівності.
 65. Ідентифікація глобалізації як проблема сучасності.
 66. Етапи осмислення процесу глобалізації.
 67. Багатовимірність процесу глобалізації
 68. Принципи та закономірності глобалістики.
 69. Правила глобалістики та їх характеристика.
 70. Глобалізація. Вестернізація. Американізація.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль										Індивідуальне самостійне завдання	Сума балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	100
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програми навчальної дисципліни; силабус, опорні конспекти лекцій; конспекти практичних і семінарських занять; методичні вказівки до проведення практичних занять; підручники і навчальні посібники; контрольні завдання; питання для поточного і періодичного контролю знань; карти, ілюстративно-демонстраційні засоби.

14. Рекомендована література

Основна

1. Бойко О. П. Глобалістика : навч. посіб. Суми : СумДУ, 2018. 79 с.
2. Брич В.Я., Охота В.І. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації: Монографія. Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2019. 211 с.
3. Булатова О. В. Регіональна складова глобальних інтеграційних процесів: монографія. Донецьк: ДонНУ, 2012. 386с.
4. Книш М. М. Політико-географічна глобалістика: навч. посібник / М. М. Книш, Л. І. Котик. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 484 с.
5. Ковтун О. І. Глобальна економіка : підручник / Ковтун О. І., Куцик П. О., Башнянин Г. І.; [за аг. ред. Ковтуна О. І.]. Львів : Видавництво ЛКА, 2014. 708 с.
8. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посіб. для студентів геогр. та екон. спец. ВНЗ / О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова, В.В. Яворська. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 370 с.
9. Суліма Є. М. Глобалістика : підручник / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. К.: Вища школа, 2010. 544 с.

Додаткова

1. Глобальні виклики сучасності: суспільно-географічний вимір: монографія / за ред. В.К. Кіптенко, Б.П. Яценка. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. 255 с.
2. Дністрянський М.С. Геополітика: Навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011.
3. Лукашевич В. М. Глобалістика : навч. посібник. [2-ге вид., доп. і перероб.]. Львів : Новий Світ-2000, 2010. 440 с.
4. Любіцева О. О. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір : монографія / О. О. Любіцева [та ін.]. К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. 160 с.
5. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: Монографія / Булатов О.В., Козак Ю.Г., Козюк В.В. та ін. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 504 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Головне управління статистики в Одеській області. URL: <http://www.od.ukrstat.gov.ua>
3. Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України. URL: <http://www.idss.org.ua>
4. Encyclopedia of World Problems and Human Potential. URL: <http://www.uia.be/world-problems-and-global-issues>.
5. Peoples Global Action. URL: <http://www.nadir.org/nadir/initiativ/agp>.
6. World Bank. URL: <http://www.worldbank.org>.
7. Індекс глобалізації КОФ (KOF Index of Globalization). URL: <http://globalization.kof.ethz.ch/>
8. Лекція Дем'янчук О.І. «Глобалізація, економічний розвиток та глобальні проблеми». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=C5iAYDYjESQ>
9. Globalization 101. URL: <http://www.global-workforce.globalization101.org/>
10. Globalizacja - demokracja - współczesne społeczeństwa. Wykład prof. Edmunda Wnuka-Lipińskiego o globalizacji i demokracji, Collegium Civitas, 28 marca 2010 р. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=BXItaQAMETI>
11. Professor Roland Robertson «Globalisation theory and its future direction» at City West Campus, Wednesday 29 June 2013. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=c8ExzvPUHXM>
12. Tony Hopkins. —The History of Globalization and the Globalization of History. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=bRHJ9tmetjI>